

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร The Purposeful Characteristics of the 21ST Century School Administrators of Affiliated Schools Bangkok Primary Educational Service Area Office

ชนิดา สรสัมฤทธิ์¹, นันทิยา น้อยจันทร์²
Chanida Sonsumrid¹, Nuntiya Noichun²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนก วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 327 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .981 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.51$, $S.D.=.15$)
2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์, เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹ Graduate student Master of Education, Educational Administration Program, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University

² Lecturer of Educational Administration Program, Faculty of Education Suan Sunandha Rajabhat University

Abstract

The purposes of this study were: 1) To study the desirable characteristics of school administrators in the 21st century of schools under the Office of Bangkok Primary Education Service Area 1.2) To compare the desirable characteristics of school administrators in the 21st century Of schools under Classified by gender, educational background, work experience and school size. The sample group used in this research was 327 teachers in schools under the Office of Bangkok Primary Education Service Area. By using questionnaires as tools for data collection and the statistics used in data analysis are frequency, percentage, mean. And standard deviation and

The findings indicated that

1. The desirable characteristics of School Administrators in the 21st Century Of schools under the Office of Bangkok Primary Education Service Area. The overall is in a high level. And each aspect was at a high level ($\bar{X}=4.51$, $SD=15$)

2. A comparison of the desirable characteristics of 21st century administrators of schools under the Primary Educational Service Area Office, Bangkok. Classified by educational background No different

3. Compare the desirable characteristics of executives in the 21st century Classified by work experience and school size The difference was statistically significant.05

Keywords: Desirable features, Compare the desirable characteristics of executives in the 21st century.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ได้ก่อให้เกิดกระแสการตื่นตัวของครู อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทั้งหลายปรับเปลี่ยนไปสู่การจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นความรู้คู่คุณธรรมอย่างมีคุณภาพเพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของคนไทยที่พึงปรารถนา การบริหารงานตามกรอบภารกิจของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ดำเนินการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ของการศึกษาและความคาดหวังของ

สังคมทั้งนี้การจัดการศึกษาและพัฒนา การศึกษาในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักว่า การศึกษา มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการเตรียม ทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมสร้างอย่างสรรค์ จรรโลงสังคมให้น่าอยู่ พร้อมกับการรู้จักปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ไม่หลงไหลกับวัตถุนิยม จนเกิดปัญหาทางสังคมนานัปการ ดังนั้น การจัดการศึกษา หรือการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติที่พึง ประสงค์ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สังคม ตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ โดยมุ่งความเป็นเลิศทางด้านคุณภาพการศึกษาควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับตัว ผู้เรียนนั้น จำเป็น

ต้องอาศัยคุณลักษณะของผู้บริหารการศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้บริหาร เปรียบเสมือนตัวจักรสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถก้าวเข้าสู่โลกแห่งการแข่งขันรวมทั้งมีคุณธรรมประจำใจและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างสงบสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

การบริหารสถานศึกษา คืองานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งจำแนกเป็นหมวดหมู่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะงาน ตามโครงสร้างของการจัดองค์กร ตามระบบการศึกษา และตามแนวคิดของนักบริหารการศึกษาแต่ละคน บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ต้องใช้ความเป็นหัวหน้าในการใช้อำนาจและตำแหน่งที่มีในการบริหารจัดการให้การศึกษากิจการของ สถานศึกษา ใต้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีความเป็นมืออาชีพ ผู้บริหารเปรียบเสมือนจอมทัพ สำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิวัติรูปได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ผู้บริหาร ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางบริบทหลากหลายส่วนนั้น น่าจะเปรียบได้กับผู้บริหารมืออาชีพที่จะนำสถานศึกษาให้ บรรลุความสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นผู้ที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาบริหารจัดการและดำเนินการ ให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มุ่งมั่นในการที่จะจัดการศึกษาที่สมบูรณ์แบบ โดยให้เกิดผลในทุกมิติกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้นำไปสู่ ความเป็นสถานศึกษาที่สมบูรณ์ (จรูณี เก้าเอี้ยน, 2557)

คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้การบริหารงานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่น มีทักษะและบทบาทในการบริหาร การเปลี่ยนแปลงให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้ ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการกำหนด ยุทธศาสตร์และนำไปสู่การปฏิบัติในอนาคตแล้ว นอกจากการปฏิบัติตนของผู้บริหาร ยังส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานรวมทั้งขวัญและกำลังใจของครูด้วยซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กล่าวว่า ผู้บริหาร ควรมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความคิดสร้างสรรค์ มีการสื่อสารที่ดี มีการคิดวิเคราะห์ และ ความเชื่อมั่นในตนเอง หากผู้บริหารมีคุณลักษณะและความสามารถที่เหมาะสม ก็จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงานในองค์กร ตลอดจนชุมชน และท้องถิ่น ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ (เต็มลิริ ทิพย์ชันทา, 2553) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้น สามารถผลักดันสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ และเป็น แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ

คำถามวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 2,164 คน (กลุ่มสารสนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, 2562)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีกระบวนการพัฒนาแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบก่อนนำไปวิเคราะห์ตัวแปรสังเกต (Observe Variable) เพื่อพัฒนาเป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับดังกล่าวนี้ไปทำการทดสอบความเชื่อมั่นจากกลุ่มประชากร ที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยจำนวน 30 คน ผลทดสอบความเชื่อตามแบบของ Cronbach's Alpha Coefficient มีผล Alpha ทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.981

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามระเบียบขั้นตอนของทางบัณฑิตวิทยาลัย โดยการแจกและเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างได้รับแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

มีการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติวิเคราะห์การทดสอบ ได้แก่ ค่าที่ (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 69.70 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 30.30 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 76.10 และ

ปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 23.90 ประสบการณ์ในการทำงานส่วน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.90 รองลงมา คือ 0-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.30 และสุดท้ายคือมากกว่า 11 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.80

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	(S.D.)	แปลผล
1. ด้านความสร้างสรรค์	4.41	.24	มาก
2. ด้านการสื่อสาร	4.57	.25	มากที่สุด
3. ด้านการคิดวิเคราะห์	4.50	.21	มาก
4. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.68	.25	มากที่สุด
5. ด้านความเชื่อมั่น	4.38	.27	มาก
รวม	4.51	.15	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดอยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ($\bar{X}=4.57$, S.D.=.25) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X}=4.68$, S.D.=.25) รองลงมา คือ ด้านการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X}=4.50$, S.D.=.21) ด้านความสร้างสรรค์ ($\bar{X}=4.41$, S.D.=.24) และด้านความเชื่อมั่น ($\bar{X}=4.38$, S.D.=.27) ตามลำดับ

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test) พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้งปริญญาตรีและปริญญาโท มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ตาราง 2 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ด้านที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ปริญญาตรี N=249		ปริญญาโท N=78		t	sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านความสร้างสรรค์	4.42	0.24	4.39	0.24	0.80	0.74
2	ด้านสื่อสาร	4.57	0.25	4.55	0.25	0.75	0.19
3	ด้านคิดวิเคราะห์	4.50	0.21	4.49	0.23	0.84	0.78
4	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.68	0.25	4.67	0.25	0.37	0.81
5	ด้านความเชื่อมั่น	4.38	0.27	4.36	0.27	0.57	0.48
	เฉลี่ย	4.51	0.14	4.49	0.16	1.11	0.47

จากตาราง 2 พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้งปริญญาตรีและปริญญาโท มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

4. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบ

ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) จากการทดสอบความแปรปรวนแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยสถิติ One-way ANOVA พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครจำแนกตามขนาดของสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติ.05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ตาราง 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกประสบการณ์ทำงาน

ความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	0.494	2	0.247	12.472	0.00 *
ภายในกลุ่ม	6.42	324	0.02		
รวม	6.914	326			

จากตาราง 3 การทดสอบความแปรปรวนแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยสถิติ One-way ANOVA พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงานมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

อภิปรายผล

จากการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถในการติดต่อสื่อสารด้วยภาวะผู้นำ มนุษย์สัมพันธ์เพื่อบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ นาคเจือ (2558) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ด้านความรู้

ความสามารถ และด้านความเป็นผู้นำ และผลการเปรียบเทียบ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านคุณธรรม จริยธรรม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่.05 แต่รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่าทดสอบความแปรปรวนแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยสถิติ One-way ANOVA พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครจำแนกขนาดของสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่แตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ มีนัยสำคัญทางสถิติ.05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานจันทราณี สงวนนาม (2551: 51) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ ที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถในการ ติดต่อสื่อสารด้วยภาวะผู้นำ มนุษย์สัมพันธ์เพื่อบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ศศิทิพ ทิพโม (2552: 14) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากร วิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษาที่ต่ำ กว่าปริญญา เป็นผู้ที่ใช้ศิลปะและวิธีการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน ด้วยความสามารถ เป็นผู้นำพา โรงเรียนให้บรรลุ

ความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ นาคเจือ (2558) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของ ข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ด้านความรู้ ความสามารถ และด้านความเป็นผู้นำ และผลการเปรียบเทียบ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านคุณธรรม จริยธรรม แตกต่างอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 แต่รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อด้านอื่นๆ และหน่วยงานอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). *แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จินดา พุ่มสกุล. (2553). *คุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- เต็มสิริ ทิพย์ชันทา. (2553). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปการสอนและประเมินภายนอกกรอบสาม*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: www.pdfactory.com. 21 มิถุนายน 2558.

- ปรีชา ช่องคันปอน. (2551). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัด กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณีพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พรสวรรค์ สุรพรสดีตกุล. (2553). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานครูสภาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1*. ปรินญาณีพนธ์.
- เรืองยศ แวดล้อม. (2556). *การบริหารการศึกษา*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://lek56.edublogs.org/2014.25 พฤศจิกายน 2558>.
- วราภรณ์ ตารังวัฒนกุล. (2550). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.